

Caracterizarea personajului Stanica Ratiu din opera Enigma Otiliei scrisa de George Calinescu-prima parte

Personaj principal, realist (personaj-tip), dinamic, multidimensional.

Modalitati de caracterizare:

â€” caracterizare directa: de catre narator (portretul fizic, comentariul auctorial);

â€” caracterizare indirecta: prin limbaj, (dialog, monolog interior), prin gesturi, atitudini caracteristice, comportament.

Situat in descendenta unor personaje celebre din istoria romanului romanesc (Dinu Paturica si Tanase Scatiu), personajul Stanica Ratiu iese din limitele tipologiei clasice a arivistului. Prin felul neschematic in care este construit si prin bunavointa cu care il priveste naratorul (desi, de-a lungul actiunii acumuleaza trasaturi de caracter negative), el ne aminteste faptul ca ambiguitatea se inscrie in insasi natura afectiva a omului si tine de complexitatea vietii.

Introducerea in actiune a lui Stanica Ratiu are loc relativ tarziu, in Capitolul V al romanului, intr-o scena similara partidei de carti din primul capitol, prin maniera de teatralizare a epicului in care este conceputa: familia Tulea, Pascalopol, Felix si Otilia se afla in salon, la mos Costache, in momentul in care isi fac aparitia Stanica si Olimpia, cealalta fata a Aglaei. Desi traiesc impreuna de un an si au un copil, Stanica refuza sa se cunune cu Olimpia daca Simion Tulea nu accepta sa ii dea acesteia partea de avere ce i se cuvine drept zestre. Cei doi folosesc prilejul de a-1 forta pe batran sa consimta la impartirea averii.

Situarea scenica a personajelor permite naratorului omniscient sa prezinte cititorilor noii eroi. Procedeu utilizat este deja cunoscut: portretul fizic, redus la detaliul fizionomie si vestimentar esential, perspectiva fiind din nou cedata personajului-reflector Felix Sima. Vazut de acesta, Stanica "era rosu la fata, fara sa fie propriu-zis gras, de o sanatate agresiva, contrastand cu parul lui mare si negru, foarte cret si cu mustata in chip de musca. Un guler tare si inalt tine o cravata infoiata ca o lavariera. Venise imbracat intr-un costum de soie-ecrue deschis si Felix fu izbit, de la inceput, de largimea hainei si de ridicula dimensiune a canotierei de paie, care abia ii cuprindea parul".

Se poate remarca faptul ca portretul lui Stanica scoate in evidenta, de asemenea, plasticitatea contrastelor: rosul fetei este descris prin opozitie cu negrul parului si al mustatii; pe de alta parte, abundenta parului contrasteaza cu dimensiunile mustatii, iar largimea hainei - cu cele ale canotierei de paie, la randul ei prea mica pentru a-i cuprinde parul.